

Ämnesprov, läsår 2012/2013

Religionskunskap

Bedömningsanvisningar

Årskurs

6

Innehåll

Information	3
Läsanvisning till häftet.....	3
Koppling till kursplanen.....	4
Anvisningar för bedömning.....	6
Användning av formuläret för notering av resultat.....	6
Delprov A – bedömningsanvisningar	7
Delprov B – bedömningsanvisningar	22
Sammanställning av provresultat	39
Notering av resultat	39
Provbetyg	40
Kunskapsprofil	42
Exempel på ifyllt formulär för sammanställning av provresultat.....	43

En grupp vid Institutionen för didaktik och pedagogisk profession, Göteborgs universitet, utarbetar på uppdrag av Skolverket de nationella proven i religionskunskap.

Projektledare:

Annika Lindskog
annika.lindskog@ped.gu.se

Biträdande projektledare:

Olof Franck
olof.franck@gu.se

Provansvarig åk 6:

Lisbeth Mårdstedt
lisbeth.mardstedt@gu.se

Provkonstruktörer:

Kjell-Erik Karlsson
Annika Lilja
Anna Lindstam

Institutionen för didaktik och pedagogisk profession

Göteborgs universitet
Box 300
405 30 Göteborg

Ansvarig på Skolverket:

Mats Olsson
Enheten för prov och bedömning
mats.olsson@skolverket.se

Beställningar och distribution:

Tommy Mobrin, tfn 08-690 94 90
FS ProfLog AB
162 89 Stockholm

Information

Läsanvisning till häftet

Detta häfte är avsett som stöd för läraren vid bedömningen av ämnesprovet i religionskunskap för årskurs 6, våren 2013. Häftet innehåller bedömningsunderlag i form av:

1. En inledande presentation av de delar i kursplanen som bedömningen av provet utgår ifrån
  - Koppling till kursplanen
  - Anvisningar för bedömning
  - Användning av formuläret för notering av resultat
2. Principer för bedömning av de enskilda uppgifterna med exempel på elevsvar
  - Delprov A – bedömningsanvisningar
  - Delprov B – bedömningsanvisningar
3. Anvisningar för resultatsammanställning
  - Sammanställning av provresultat
  - Notering av resultat
  - Provbetyg
  - Kunskapsprofil
4. Formulär för sammanställning av elevresultat: Exempel på elevresultat

En lämplig arbetsgång är att först läsa igenom de inledande delarna samt avsnitten med anvisningar för sammanställning av elevresultat. Därefter kan arbetet med att bedöma elevsvaren fortsätta, i enlighet med bedömningsanvisningarna för respektive delprov.

Koppling till kursplanen

Kursplanen för religionskunskap i Lgr11 innefattar fem förmågor vilka avspeglas i kunskapskraven. Kunskapskraven i religionskunskap för årskurs 6 kan vidare delas upp i åtta olika delar. I häftet Lärarinformation (s. 9) finns en sammanställning över hur religionskunskapens förmågor motsvaras av de olika delarna i kunskapskraven för årskurs 6.

I ämnesprovet för religionskunskap för årskurs 6 prövas fyra av förmågorna samt fem delar av kunskapskraven.

Översikt över förmågor och delar av kunskapskrav (utan progressionsuttryck) som prövas i det nationella provet i religionskunskap 2013, åk 6:

Förmågor i NP rel. åk 6	Delar av kunskapskrav i NP rel. åk 6
1. Analysera kristendomen, andra religioner och livsåskådningar samt olika tolkningar och bruk inom dessa.	1. Eleven har ... kunskaper om några heliga platser eller rum, ritualer och levnadsregler som hör till världsreligionerna och visar det genom att föra ... resonemang om likheter och skillnader mellan några religioner.
	2. Eleven visar även på ... samband mellan konkreta religiösa uttryck och centrala tankegångar inom världsreligionerna.
2. Analysera hur religioner påverkar och påverkas av förhållanden och skeenden i samhället.	5. Eleven kan redogöra för några kristna högtider och traditioner och göra ... jämförelser mellan kristendomens betydelse för svenskt kultur- och samhällsliv förr och nu.
4. Resonera och argumentera kring moraliska frågeställningar och värderingar utifrån etiska begrepp och modeller.	7. Eleven kan föra ... resonemang om vardagliga moraliska frågor och vad det kan innebära att göra gott. Eleven gör då reflektioner som ... och använder några etiska begrepp på ett ... fungerande sätt.
5. Söka information om religioner och andra livsåskådningar och värdera källornas relevans och trovärdighet.	8. Eleven kan söka information om religioner och andra livsåskådningar och använder då olika typer av källor ... samt för ... resonemang om informationens och källornas användbarhet.

De olika uppgifterna i provet avser att ge läraren möjlighet att finna belägg för att eleven innehar dessa förmågor, på olika nivåer i enlighet med kunskapskravens specificeringar.

Vissa av uppgifterna anknyter till mer än en del av kunskapskravet. Vid bedömningen av respektive uppgift ska dock hänsyn tas endast till den huvudsakliga anknytningen. Hur de olika uppgifterna i provet korresponderar mot förmågorna och kunskapskraven framgår av följande tabell:

Uppgifter i ämnesprovet i religionskunskap årskurs 6, 2013, i relation till förmågor och delar av kunskapskrav.

Förmåga	Del av kunskapskrav	Uppgift
1. Analysera kristendomen, andra religioner och livsåskådningar samt olika tolkningar och bruk inom dessa.	1. Eleven har ... kunskaper om några heliga platser eller rum, ritualer och levnadsregler som hör till världsreligionerna och visar det genom att föra ... resonemang om likheter och skillnader mellan några religioner.	Delprov A Uppgift 2 Delprov B Uppgift 11 Uppgift 12 Uppgift 15 Uppgift 16 Uppgift 17 Uppgift 18
	2. Eleven visar även på enkla samband mellan konkreta religiösa uttryck och centrala tankegångar inom världsreligionerna.	Delprov A Uppgift 1A-1J Delprov B Uppgift 14
2. Analysera hur religioner påverkar och påverkas av förhållanden och skeenden i samhället	5. Eleven kan redogöra för några kristna högtider och traditioner och göra ... jämförelser mellan kristendomens betydelse för svenskt kultur- och samhällsliv förr och nu.	Delprov A Uppgift 4 Uppgift 5 Uppgift 6
4. Resonera och argumentera kring moraliska frågeställningar och värderingar utifrån etiska begrepp och modeller	7. Eleven kan föra ... resonemang om vardagliga moraliska frågor och vad det kan innebära att göra gott. Eleven gör då reflektioner som ... och använder några etiska begrepp på ett ... fungerande sätt.	Delprov A Uppgift 3 Uppgift 9 Uppgift 10 Delprov B Uppgift 13
5. Söka information om religioner och andra livsåskådningar och värdera källornas relevans och trovärdighet.	8. Eleven kan söka information om religioner och andra livsåskådningar och använder då olika typer av källor ... samt för ... resonemang om informationens och källornas användbarhet.	Delprov A Uppgift 7 Uppgift 8 Delprov B Uppgift 19 Uppgift 20 Uppgift 21

Anvisningar för bedömning av ämnesprovet i religionskunskap årskurs 6

Bedömningsanvisningarna för de enskilda uppgifterna innefattar följande avsnitt:

1. Utgångspunkter för bedömning
2. Belägg för nivåer i uppgiften
3. Kommentarer
4. Exempel på elevsvar med kommentarer

1. Utgångspunkter för bedömning

I detta avsnitt klargörs vilka överväganden som ska ligga till grund för den bedömning som ska genomföras inom ramen för uppgiften. Det kan handla om att relativt enkelt avgöra huruvida eleven valt ett korrekt svarsalternativ. Det kan också röra sig om att bedöma kvaliteter i en resonerande text.

2. Belägg för nivåer i uppgiften

I detta avsnitt, vilket är utformat som en matris, presenteras de nivåer som uppgiften är avsedd att ge belägg för. Vissa uppgifter kan bara ge belägg för E-nivån, medan andra täcker in såväl C- som A-nivån. Observera att uppgift 4 och 5 bedöms gemensamt.

Här anges också vad som kännetecknar ett elevsvar på den nivå eller de nivåer som uppgiften är avsedd att ge belägg för.

3. Kommentarer

I kommentaren till uppgiften sammanfattas och kommenteras principerna för bedömning.

4. Exempel på elevsvar med kommentarer

I de fall då bedömningen av en uppgift innefattar en kvalitativ analys av elevsvaren, omfattar bedömningsanvisningen även autentiska elevsvar som är typiska för de olika nivåerna E, C och A. Till varje elevsvar finns en kommentar där det framgår varför elevsvaret bedömts motsvara en viss nivå.

Användning av formuläret för notering av resultat

Sist i Delprov B finns ett formulär för notering av elevens resultat på de olika uppgifterna. Detta formulär används även för att bestämma elevens provbetyg.

Hur noteringen av resultat och bestämningen av provbetyg går till framgår i anvisningarna för resultatsammanställningen i detta häfte (s. 39-41).

Delprov 1 - bedömningsanvisningar

Uppgift 1

Utgångspunkter för bedömning

Har de religiösa uttrycken markerats med korrekta förklaringar?

Korrekta svarsalternativ:

A 1
B 3
C 1
D 2
E 1
F 2
G..... 2
H 2
I 3
J 2

Belägg för nivåer i uppgiften

Nivå E		
För att ett svar ska ge belägg för nivå E ska korrekta svarsalternativ vara markerat.		

Kommentar

Uppgiften avser att pröva elevens förmåga att visa på samband mellan konkreta religiösa uttryck och centrala tankegångar.

Om fler än ett alternativ markerats i en uppgift bedöms svaret inte ge belägg för nivå E.

Uppgift 2

Utgångspunkter för bedömning

I vilken utsträckning resonerar eleven kring likheter och skillnader i byggnadernas utformning, användning och syfte?

Belägg för nivåer i uppgiften

Nivå E	Nivå C	Nivå A
Eleven resonerar utifrån någon likhet och skillnad mellan byggnader i världsreligionerna. Resonemanget förs kring konkreta uttryck, t. ex. byggnadernas utseende eller möblering.	Eleven resonerar utifrån några likheter och skillnader mellan byggnader i världsreligionerna. Resonemanget förs inte enbart kring konkreta uttryck, utan även kring hur byggnaderna används, t. ex. att dopfunten i kyrkor används vid dop eller att moskéer saknar bänkar därför att man ska kunna utföra bönerörelserna.	Eleven resonerar utifrån några likheter och skillnader mellan byggnader i världsreligionerna. Resonemanget förs inte enbart kring konkreta uttryck utan även kring byggnadernas betydelse för människor, t. ex. som platser för möten med Gud och gemenskap med människor.

Kommentar

Uppgiften avser att pröva förmågan att analysera religioner genom att resonera om likheter och skillnader mellan några religiösa byggnader.

Exemplen på likheter och skillnader ska i huvudsak vara korrekta och rimliga. Enstaka faktafel kan tillåtas.

Exempel på elevsvar med kommentarer

Likheter och skillnader måste inte uttryckas explicit men ska gå att utläsa i svaret.

Exempel på elevsvar som inte når nivå E

"Kristendomens byggnad används t.ex. för att be. Samma sak med Buddhismens byggnad."

Kommentar till elevsvar som inte når nivå E

Eleven anger en likhet mellan byggnaderna. Svaret innehåller emellertid inga exempel på skillnader mellan byggnaderna.

Exempel på elevsvar nivå E

"Kyrkan och synagogan ser lika ut på ut sidan men inuti är det en stor skillnad. I kyrkan är taken höga och det finns en liten scen som man ber på. Bakom scenen står det ett stort kors med Jesus på. Och framför scenen står det bänkar som man kan sitta på och be eller lysna på medans dom ber. I en kyrka finns det mycket ljus men det är fortfarande mörkt och i synagogan är det som en plenisal. Mycket upplyst kanske och så lite bergit och bakom platserna finns det som en liten scen, det står ett skåp med ett par tunga torarullar och en plats man kan lägga den på (torarullen). Båda byggnaderna är på sätt och vis lika både ut och in."

Kommentar till elevsvar nivå E

Eleven anger flera exempel på likheter och skillnader mellan byggnaderna. Samtliga dessa exempel är konkreta till sin karaktär. Många (om än inte alla) av dessa exempel är korrekta och rimliga, som t.ex. att det i kyrkan finns "ett stort kors med Jesus på" eller att det i synagogan "står ett skåp med ett par tunga torarullar och en plats man kan lägga den på (torarullen)".

Exempel på elevsvar nivå C

"Om man är kristen så ber man i en kyrka (kristendom) eller om man är muslim så ber man i en moské (Islam). I en kristen kyrka finns det ett stort kors på väggen med Jesus på som kallas för krucifix. Medans i en moské finns det "konst" på väggarna och på taken. Och där så sitter man på golvet och ber. På golvet finns det mattor som man sitter på och ber. I en kyrka sitter man på "stolar" och håller i en bok och ber. Man kan också ha sitt bröllopp i byggnaderna. Utifrån en kristen kyrka ett kors ovanför dörren. Dörren ligger alltid på vänster sida."

Kommentar till elevsvar nivå C

Eleven tar i sitt resonemang upp exempel på flera likheter och skillnader när det gäller byggnadernas utformning. Exempelen är inte uteslutande av konkret karaktär. I formuleringen *"Och där så sitter man på golvet och ber. På golvet finns det mattor som man sitter på och ber. I en kyrka sitter man på "stolar" och håller i en bok och ber"* uttrycks hur byggnaderna används. Eleven uppmärksammar en orsak till att byggnaderna är olikartat utformade, nämligen att bönen äger rum på olika sätt i kristendom och islam. Det förekommer visserligen att kyrkor i vissa kristna samfund saknar bänkar eller stolar, men den generalisering som eleven gör här får betraktas som rimlig. Eleven visar även på användningen av byggnaderna genom formuleringen: *"Man kan också ha sitt bröllopp i byggnaderna."*

Exempel på elevsvar nivå A

"Kristendomens kyrka och islams moské är ganska lika varandra. Båda har en speciell "direktion". Tillexempel att kyrkans ingång alltid är vänd mot väst och att muslimer-na vänder sig mot Mecka när dom ber. Dom har också torn varifrån de ropar ut böne-tiderna. Men religionerna är också väldigt olika. I kyrkan sitter dom på bänkar under gudstjänsterna, men i moskén sitter dom på golvet på en matta. I kyrkan har dom också många målningar eller skulpturer som symboliserar Jesu eller någon annan viktig kristen händelse. I moskén får man inte måla eller skulptera deras gud eller profet. Det är förbjudet att göra det inom islamen. En annan olikhet kan vara att det finns mer kyrkor än moskéer i världen, eftersom det finns mer kristna människor än muslimska människor. Jag tror att religionerna har dessa byggnader eller samlingsplatser dels för att hylla sin gud eller tro men också för att träffa människor som tycker samma saker, tror på det man tror på och så vidare. Man känner sig trygg bland människor som tror på samma sak."

Kommentar till elevsvar nivå A

Eleven tar i sitt resonemang upp exempel på flera likheter och skillnader när det gäller byggnadernas utformning. Exempelen är inte uteslutande av konkret karaktär. Eleven beskriver inte enbart att byggnaderna är olikartat utformade, utan förklarar även varför det är så, t.ex. vad gäller utsmyckningar: *"I kyrkan har dom också många målningar eller skulpturer som symboliserar Jesu eller någon annan viktig kristen händelse. I moskén får man inte måla eller skulptera deras gud eller profet. Det är förbjudet att göra det inom islamen."* I sista stycket visar eleven på byggnadernas betydelse för människor: *"Jag tror att religionerna har dessa byggnader eller samlingsplatser dels för att hylla sin gud eller tro men också för att träffa människor som tycker samma saker, tror på det man tror på och så vidare. Man känner sig trygg bland människor som tror på samma sak"*.

Uppgift 3

Utgångspunkter för bedömning

- I vilken utsträckning beskriver eleven i sitt resonemang hur Keyla skulle kunna handla?
- I vilken utsträckning utvecklar eleven sitt resonemang genom konsekvensbeskrivning och perspektivbyte?
- I vilken utsträckning använder eleven etiska begrepp på ett fungerande sätt i sitt resonemang?

Belägg för nivåer i uppgiften

Nivå E	Nivå C	Nivå A
Eleven resonerar kring situationen genom att beskriva hur Keyla skulle kunna handla. Eleven använder minst två etiska begrepp på ett i huvudsak fungerande sätt genom att uppvisa en godtagbar förståelse för deras innebörd.	Eleven resonerar kring situationen genom att uppmärksamma möjliga konsekvenser av Keylas handlingar. Resonemanget ska innehålla en relevant konsekvensbeskrivning eller ett eller flera perspektivbyten. Eleven använder minst två etiska begrepp på ett relativt väl fungerande sätt genom att till viss del visa att begreppen är relevanta i situationen.	Eleven resonerar kring situationen genom att uppmärksamma både möjliga konsekvenser av Keylas handlingar och hur situationen kan uppfattas av olika inblandade. Resonemanget ska innehålla en relevant konsekvensbeskrivning och ett eller flera perspektivbyten. Eleven använder minst två etiska begrepp på ett väl fungerande sätt genom att genomgående visa att begreppen är relevanta i situationen.

Kommentar

Uppgiften avser att pröva förmågan att resonera och argumentera kring moraliska frågeställningar och värderingar utifrån etiska begrepp samt genom att resonera om vad det innebär att göra gott. Eleven behöver inte använda sig av just de föreslagna begreppen. Andra liknande begrepp och uttryck som passar i sammanhanget kan också användas, t.ex. göra rätt, tänka på andra, taskig, gott, ont, rättvis, skyldig, fel. Progressionen mellan nivåerna motsvaras av hur utvecklat resonemanget är i frågan. Med konsekvensbeskrivning och perspektivbyte vidgar eleven sitt resonemang vilket ökar kvaliteten i svaret. De etiska begreppen skall användas på ett sådant sätt att det framgår att eleven har förstått begreppens innebörd. Kvaliteten i svaret ökar om eleven på ett tydligt sätt visar att de etiska begreppen är relevanta för det resonemang som förs.

En konsekvensbeskrivning innebär till exempel att eleven i sitt svar visar vad som kan hända som en följd av olika sätt att hantera situationen.

Ett perspektivbyte innebär till exempel att eleven i sitt svar beskriver situationen ur såväl Keylas som Marias perspektiv.

Exempel på elevsvar med kommentarer

Exempel på elevsvar som inte når nivå E

"Jag tycker att Maria ska ha ansvar om sin Hygien och jag tycker att Keyla inte är schysst när hon gör så. Hon sårar faktist Maria Varför jag tycker så är för att man känner inte bra i hjärtat Keyla kan hjälpa henne."

Kommentar till elevsvar som inte når nivå E

Eleven svarar inte på hur Keyla skulle handla och resonerar därmed inte kring situationen på ett godtagbart sätt.

Exempel på elevsvar nivå E

"Jag tycker att Maria får ta ett eget ansvar för det. För jag tror att hon skulle bli ledsen om man sa det till henne. Men man kan kanske ha en schysst ton och berätta snällt för Maria så hon förstår. Så tycker jag!"

Kommentar till elevsvar nivå E

Eleven använder två etiska begrepp (*ansvar* och *schysst*) och visar en godtagbar förståelse för deras innebörd. Eleven resonerar om hur Keyla skulle kunna handla.

Exempel på elevsvar nivå C

"Jag tycker att Keyla ska säga till maria att hon luktar svett och bör därför använda deodorant. Men det kan ju vara så att hon använder deodorant men den deodoranten hon använder kanske bara varar i 10 minuter. Och Keyla vill nog vara schyst mot sin "bästis". Jag tycker att Keyla har lite ansvar för sin "bästis", för dom har ju varit "bästisar" sedan förskolan. Det känns som att Keyla skulle kunna säga att maria luktar svett. Men man vill ju inte sårta maria. För om man sårar maria kanske hon inte vill vara "bästis" med Keyla längre. Det är inte bra att blanda in några andra, för då blir det väldigt jobbit för maria."

Kommentar till elevsvar nivå C

Eleven använder två etiska begrepp (*schyst* och *ansvar*) på ett sätt som visar att begreppen är relevanta i situationen genom att beskriva att Keyla vill vara schyst mot sin kompis och genom att argumentera för att Keyla har "lite ansvar" för Maria då de varit vänner sedan förskolan. Resonemanget är utvecklat då det innehåller relevanta konsekvensbeskrivningar. Till exempel "att om man sårar maria vill hon kanske inte vara "bästis" med Keyla längre" och "Det är inte bra att blanda in några andra, för då blir det väldigt jobbit för maria."

Exempel på elevsvar nivå A

"Jag tycker att Keyla ska berätta för Maria att hon luktar illa. Därför att Maria förlorar vänner på det men hon måste ju ändå ta ansvar för sin egen kropp. Om Keyla håller det inom sig så kommer hon att få dåligt samvete för att hon inte sa något. Det är ju schyst att man bryr sig om sin kompis och gör det som är rätt. Då får hon ju tillbaks sina vänner. Keyla kan ju också ge sin bästa kompis Maria tips på hur hon kan göra för att inte lukta svett. Jag tror att Maria kanske kommer att bli ledsen först men hon tar säkert ansvar när hon fått reda på det."

Kommentar till elevsvar nivå A

Eleven använder flera etiska begrepp (*samvete*, *schyst*, *rätt* och *ansvar*) på ett väl fungerande sätt genom att begreppen är relevanta i situationen. Eleven gör några relevanta konsekvensbeskrivningar, t.ex. när eleven beskriver vad som kan påverka att Maria förlorar respektive får tillbaka sina vänner. Resonemanget kan anses som välutvecklat då eleven även gör ett perspektivbyte: Eleven resonerar om Keyla som kan känna sig skyldig om hon håller det inom sig och om Maria som kanske blir ledsen när hon fått reda på att hon luktar svett.

Uppgift 4 och uppgift 5

Utgångspunkter för bedömning

Har påståendena om advent och jul markerats med korrekta förklaringar?

Korrekta svarsalternativ:

Advent

Förklaring i kristen tradition:

väntan på att få fira att Jesus föddes

Tradition för 100 år sedan:

gudstjänstbesök i kyrkan, psalmsång, många tända ljus, allt bullrigt utomhusarbete var förbjudet

Traditionen idag:

skyltsöndag i många affärer, dags att tända adventsljusstaken, fika med pepparkakor

Jul

Förklaring i kristen tradition:

man firar att Jesus föddes

Traditionen för 100 år sedan:

besök i kyrkan på julottan, prästen läste julevangeliet, dopp i grytan

Traditionen nu:

en familjehögtid då man ger presenter, äter mycket mat och tittar på TV

Belägg för nivåer i uppgiften

Nivå E	Nivå C	
Ett svar som motsvarar nivå E innehåller korrekt markerade påståenden i minst tre av de sex kolumnerna.	Ett svar som motsvarar nivå C innehåller korrekt markerade påståenden i minst fem av de sex kolumnerna.	

Kommentar

Uppgiften avser att pröva förmågan att analysera hur religioner påverkar förhållanden och skeenden i samhället genom att jämföra kristna traditioner förr och nu.

Om fler än ett alternativ markerats per kolumn, bedöms svaret inte ge belägg för nivå E.

Uppgift 6

Utgångspunkter för bedömning

I vilken utsträckning jämför, förklarar och exemplifierar eleven kristendomens betydelse i Sverige för 100 år sedan jämfört med idag?

Belägg för nivåer i uppgiften

Nivå E	Nivå C	Nivå A
Elevens resonemang innehåller något relevant exempel på att kristendomen hade större betydelse förr samt ett enkelt försök till förklaring.	Elevens resonemang innehåller några exempel på att kristendomen hade större betydelse förr samt några i huvudsak relevanta förklaringar.	Elevens resonemang innehåller några exempel på att kristendomen hade större betydelse förr samt relevanta förklaringar till detta. Resonemanget innefattar vid minst ett tillfälle att eleven resonerar i flera led.

Kommentar

Uppgiften avser att pröva förmågan att analysera hur religioner påverkar förhållanden och skeenden i samhället genom att jämföra kristendomens betydelse förr och nu.

Exempel på elevsvar med kommentarer

Exempel på elevsvar som inte når nivå E

"För att för 100 år sedan var det mer kristna som tog det mer på allvar."

Kommentar till elevsvar som inte når nivå E

Svaret saknar förklaringar, jämförelser eller exempel.

Exempel på elevsvar nivå E.

"Jag tror att kristendomen hade större betydelse för 100 år sedan för att Sverige är ett kristet land. Vilket gjorde att alla kristna var trovärdiga och att det var väldigt noga med att gå till kyrkan varje söndag. Julen skulle firas ordentligt och man gick också till kyrkan för att fira att Jesus föddes den 24 december. Påsken och många andra kristna traditioner gick man oftast till kyrkan på. När ett barn föds skulle det döpas också om man var en riktig kristen.

Nu för tiden är det inte alla kristna som går till kyrkan varje söndag. Det är inte lika noga med hur man utförde traditionerna nu för tiden i Sverige."

Kommentar till elevsvar nivå E

Svaret innehåller något exempel på att kristendomen hade större betydelse förr, att när Sverige var ett mer kristet land var det noga med att gå till kyrkan varje söndag och att man firade jul för att Jesus föddes. Eleven gör avslutningsvis ett enkelt försök till förklaring vad gäller situationen idag, genom att hänvisa till att traditioner nu är mindre viktiga: *"Det är inte lika noga med hur man utförde traditionerna nu för tiden i Sverige."*

Exempel på elevsvar nivå C

"Förr var det viktigare med vad man trodde på bara för att om man inte trodde på Gud så kunde man få dödsstraff eller något annat hämsk. Förr trodde man mer på Gud och då kunde man t.ex. be en bön till Gud om att få en bra skörd. Förr trodde man om Gud var med en så skulle aldrig något hemska hända. Förr bad man en morgon bön, lunch bön och en middags bön till gud för att tacka Gud för maten.

Kommentar till elevsvar nivå C

Svaret innehåller några exempel på att kristendomen hade större betydelse förr än nu: *"Förr trodde man mer på Gud och då kunde man t.ex. be en bön till Gud om att få en bra skörd. ... Förr bad man en morgon bön, lunch bön och en middags bön till gud för att tacka Gud för maten."* Svaret innehåller även några förklaringar, som t.ex. att man förr i högre grad förlitade sig på Gud (*"Förr trodde man om Gud var med en så skulle aldrig något hemskt hända"*) samt att man förr kunde få dödsstraff om man inte trodde på Gud. Denna förklaring är i viss mån diskutabel, men bedöms som "i huvudsak relevant".

Exempel på elevsvar nivå A

"Idag har vi svenskar mycket att göra. Det har kommit många nya uppfinningar och saker som gör att vi inte behöver gud. Nu har man bevis på vissa saker som man trodde, då. Som att "Gud" skapade världen. Nu vet man att det var The big bang. Förr i tiden fanns det inte så mycket att göra. Man jobbade och så gick man till kyrkan. Det beror på att folk inte hade så mycket att göra eller blivit uppfostrade strängt att gud och kyrkan var det viktigaste och livet. De behövde nog också något att tro på i hårda tider. Och nu börjar den hårda uppfostran släppa eftersom det kommit nya lagar och andra saker."

Kommentar till elevsvar nivå A

Svaret innehåller några exempel på att kristendomen hade större betydelse förr än nu, som t.ex. att man förr trodde att världen skapades av Gud och att *"gud och kyrkan var det viktigaste"*. Svaret innehåller ett flertal relevanta förklaringar, exempelvis att människor har fått nya insikter genom vetenskapen (*"Nu har man bevis på vissa saker som man trodde, då. Som att "Gud" skapade världen. Nu vet man att det var The big bang."*). Svaret innefattar även resonemang i flera led, som när eleven resonerar om att människor förr besökte kyrkan eftersom de dels inte hade så mycket att göra (*"Man jobbade och så gick man till kyrkan"*), dels hade blivit uppfostrade till att betrakta kyrkan som det viktigaste samt att tiderna var hårda. Eleven fortsätter genom att konstatera att *"nu börjar den hårda uppfostran släppa eftersom det kommit nya lagar och andra saker"*.

Uppgift 7

Utgångspunkter för bedömning

I vilken utsträckning har eleven hittat svaren i de fyra källorna?

Exempel på korrekta svarsformuleringar:

- a) I uppgiften räcker det att eleven räknar upp tre saker som en jude som följer regler för kosher inte får äta. Exempel på detta är: hästar, grisar, harar, att inte blanda kött med varor som innehåller mjölk, grädde eller ost, att endast äta fiskar som har fenor och fjäll, att bara äta kor, får och rådjur om de slaktats av en speciellt utbildad slaktare.
- b) Kosher betyder mat som är tillåten för judar.
- c) Att äta kosher är viktigt för människan för att kunna lära sig att välja och att välja bort.

Belägg för nivåer i uppgiften

Nivå E		
Eleven har gett ett korrekt svar på minst två av frågorna a, b och c		

Kommentar

Uppgiften avser att pröva förmågan att söka information om religioner genom att använda olika typer av källor.

Uppgift 8

Utgångspunkter för bedömning

I vilken utsträckning motiverar eleven att den valda källan är användbar?

I vilken utsträckning motiverar eleven att övriga källor är mindre användbara?

Belägg för nivåer i uppgiften

Nivå E	Nivå C	Nivå A
Eleven resonerar kring källornas användbarhet på ett enkelt sätt genom att ange en relevant motivering.	Eleven resonerar kring källornas användbarhet på ett utvecklat sätt genom att ange relevanta motiveringar.	Eleven resonerar kring källornas användbarhet på ett välutvecklat sätt genom att ange relevanta och problematiserande motiveringar genom att kontrastera de olika källorna mot varandra.

Kommentar

Uppgiften avser att pröva förmågan att söka information om religioner genom att värdera olika typer av källor. Progressionen mellan nivåerna kommer till uttryck i hur utvecklat resonemanget kring källornas användbarhet är.

Exempel på elevsvar med kommentarer

Exempel på elevsvar som inte når nivå E

"Jag skulle ha använt källa 1.

För att jag tycker att det var väldigt intressant. Jag blev intresserad och ville läsa mer och ta reda på mer."

Kommentar till elevsvar som inte når nivå E

Eleven anger en källa som han eller hon kan tänka sig att använda, men motiverar inte på ett relevant sätt. Eleven skriver endast att källan är intressant men förklarar inte närmare varför källan är användbar.

Exempel på elevsvar nivå E

"Källa 1, 3, 4

För dom innehåller väldigt mycket fakta. Källa två innehåller inte lika mycket fakta."

Kommentar till elevsvar nivå E

Eleven anger tre tänkbara källor i sitt svar. Svaret innehåller endast en relevant motivering till källornas användbarhet.

Exempel på elevsvar nivå C

"Upptäck religion

Upptäck religion är en lärobok och är kollad så att den stämmer och så att inga enskilda personers åsikter står med. Den innehåller också den viktigaste faktan och är lätt att förstå sig på."

Kommentar till elevsvar som når nivå C

Eleven anger en tänkbar källa i sitt svar. Resonemanget innehåller flera relevanta motiveringar: *"Den innehåller också den viktigaste faktan och är lätt att förstå sig på."* samt *"Upptäck religion är en lärobok och är kollad så att den stämmer och så att inga enskilda personers åsikter står med."*

Exempel på elevsvar nivå A

”Lärobok Upptäck religion.

Jag skulle använda den källan i skolarbetet för att det är en lärobok och jag vet att det är äkta, sann och bra information om religion. Tidningar kan ljuga, Eleverna på en skolgård i Sverige lät inte så lovande och Rabbin Peter Borenstein kan hitta på eller försöka få oss att tro att han har rätt. Läroboken dessutom vet jag att den inte ljugar för att den är testad av forskare och därför talar den sanning.”

Kommentar till elevsvar nivå A

Eleven anger en tänkbar källa i sitt svar. Resonemanget innehåller flera motiveringar till den valda källans användbarhet, t.ex. *”Jag skulle använda den källan i skolarbetet för att det är en lärobok och jag vet att det är äkta, sann och bra information om religion. --- Läroboken dessutom vet jag att den inte ljugar för att den är testad av forskare och därför talar den sanning.”*

Eleven problematiserar kring andra källor och deras användbarhet i sitt resonemang, genom att ifrågasätta sanningshalten (*Tidningar kan ljuga*) och möjliga bakomliggande syften *”Rabbin Peter Borenstein kan hitta på eller försöka få oss att tro att han har rätt.”*

Uppgift 9

Utgångspunkter för bedömning

I vilken utsträckning har eleven motiverat sitt val av svarsalternativ?
I vilken utsträckning visar eleven förståelse för begreppens innebörd?

Belägg för nivåer i uppgiften

Nivå E	Nivå C	Nivå A
I minst två av de fyra deluppgifterna ger eleven en enkel motivering till valet av etiskt begrepp.	I minst två av de fyra deluppgifterna ger eleven en utvecklad motivering till valet av etiskt begrepp.	I minst tre av de fyra deluppgifterna ger eleven en utvecklad motivering till valet av etiskt begrepp.
Eleven uppvisar en viss förståelse för begreppens innebörd.	Eleven uppvisar en god förståelse för begreppens innebörd.	Eleven uppvisar en god förståelse för begreppens innebörd.

Kommentar

Uppgiften avser att pröva förmågan att resonera och argumentera kring moraliska frågeställningar och värderingar utifrån etiska begrepp.

Exempel på elevsvar med kommentarer

Exempel på elevsvar som inte når nivå E

- Jämlikhet: Alla ä lika värda.*
- Rättvisa: Va snäll.*
- Empati: Fattar inte va dom menar. får båda träna fem timmar eller va?*
- Solidaritet: Kallas även not annat.*

Kommentar till elevsvar som inte når nivå E

Motiveringen till valet av etiskt begrepp i den första deluppgiften är godtagbar men enkel. I motiveringen i den första deluppgiften använder eleven det etiska begreppet (jämlikhet) på ett enkelt sätt genom att uppvisa en viss förståelse för begreppets innebörd. I övriga deluppgifter uppvisar inte eleven en godtagbar förståelse för begreppens innebörd.

Exempel på elevsvar nivå E

- Jämlikhet: Jämlikhet betyder att något betyder lika eller jämlika.*
- Tomt*
- Rättvisa: Rättvisa betyder att det är rättvist.*
- Jämlikhet: Det är jämlikhet för det är lika om killar och tjejer gifter eller om två tjejer eller killar gifter sig.*

Kommentar till elevsvar nivå E

Motiveringarna till valet av etiskt begrepp i deluppgift a och d är godtagbara men enkla. I motiveringen i deluppgift a och d använder eleven det etiska begreppet (jämlikhet) på ett enkelt sätt genom att uppvisa en viss förståelse för begreppets innebörd. I deluppgift b saknas en motivering medan motiveringen till valet av begreppet rättvisa i uppgift c sker i form av ett cirkelresonemang, vilket innebär att eleven i dessa deluppgifter inte uppvisar en godtagbar förståelse för begreppens innebörd.

Exempel på elevsvar nivå C

- a) *Jämlikhet: Jag valde jämlikhet för att tjejer och killar ska behandlas lika. Och jämlikhet betyder det att alla ska behandlas på samma sätt, alltså man ska behandla alla lika och visa respekt, hänsyn till alla.*
- b) *Rättvisa: Jag valde rättvisa eftersom alla ska behandlas rättvist. Man ska tex inte vara elak mot en person och strunta i den och vara snäll mot en person och vara med den hela tiden, det är orättvist. Därför ska man behandla alla lika, det är rättvist/rättvisa.*
- c) *Tomt*
- d) *Tomt*

Kommentar till elevsvar nivå C

Motiveringarna till valet av etiskt begrepp i deluppgift a och b är utvecklade genom att eleven ger relevanta exempel och resonerar i flera led: ”*Man ska tex inte vara elak mot en person och strunta i den och vara snäll mot en person och vara med den hela tiden, det är orättvist. Därför ska man behandla alla lika, det är rättvist/rättvisa.*” Ordet ”*Därför*” markerar här ett nytt led i resonemanget. I motiveringen i deluppgift a och b använder eleven de etiska begreppen på ett utvecklat sätt genom att uppvisa en god förståelse för begreppets innebörd. Eleven når inte nivå A då motiveringar saknas till två av begreppen.

Exempel på elevsvar nivå A

- a) *Jämlikhet: Jag valde jämlikhet för att det ordet berättar att det ska vara jämt och rättvist för alla. Tyvärr är det inte alltid så.*
- b) *Solidaritet: Man visar inte det då, det är ganska taskigt*
- c) *Rättvisa: Rättvisa betyder att allt ska vara rättvist. Om då alla får lika mycket tid i idrottshallen så blir det rättvist.*
- d) *Jämlikhet; Det är jämlikhet för att då behandlas alla lika. Man ska kunna tycka om den man vill.*

Kommentar till elevsvar nivå A

Motiveringarna till valet av etiskt begrepp i deluppgift a, c och d är utvecklade genom att eleven ger relevanta exempel och resonerar i flera led: ”*Rättvisa betyder att allt ska vara rättvist. Om då alla får lika mycket tid i idrottshallen så blir det rättvist.*” Orden ”*Om då*” markerar här ett nytt led i resonemanget. I motiveringen i deluppgift a, c och d använder eleven de etiska begreppen på ett utvecklat sätt genom att uppvisa en god förståelse för begreppens innebörd. Motiveringen till begreppet solidaritet (deluppgift c) är inte utvecklad och eleven uppvisar här heller inte en god förståelse för begreppets innebörd, men eftersom dessa villkor är uppfyllda för övriga tre deluppgifter bedöms svaret ändå motsvara nivå A.

Uppgift 10

Utgångspunkter för bedömning

I vilken utsträckning har eleven identifierat och fört ett resonemang kring en situation som handlar om kränkning?
I vilken utsträckning ger eleven relevanta exempel på vad man kan göra för att förbättra situationen?

Belägg för nivåer i uppgiften

Nivå E	Nivå C	Nivå A
Eleven identifierar en kränkningssituation och ger något relevant förslag till hur situationen kan förbättras.	Eleven identifierar en kränkningssituation och ger några relevanta förslag till hur situationen kan förbättras.	Eleven identifierar en kränkningssituation och ger några relevanta förslag till hur situationen kan förbättras. Resonemanget innefattar vid minst ett tillfälle att eleven resonerar i flera led.

Kommentar

Uppgiften avser att pröva förmågan att resonera kring en etisk fråga och vad det innebär att göra gott. Progressionen mellan nivåerna motsvaras av hur utvecklat resonemanget är i svaret. Kvaliteten i svaret bedöms öka om eleven anför fler relevanta exempel på etiskt motiverade åtgärder.

Exempel på elevsvar med kommentarer

Exempel på elevsvar som inte når nivå E

"Om någon har ett skadat ben som den måste släpa efter sig så kan den bli mobbat som är en sorts kränkning till den här personen."

Kommentar till elevsvar som inte når nivå E

Eleven beskriver en situation där en elev kränks, men ger inte något relevant förslag till åtgärder då ingen förklaring ges till på vilket sätt man kan hjälpa den mobbade.

Exempel på elevsvar nivå E

"Två personer går i en korridor då de en person som de inte gillar kommer då frågar den ena personen: -Ska vi gå och reta honom och den andra svarar ja. Den ena hade kunnat förhindra situationen genom att säga nej."

Kommentar till elevsvar nivå E

Eleven beskriver en situation då en elev kränks genom att några retar honom. Eleven ger ett relevant förslag till hur situationen ska förbättras genom att en av de kränkande eleverna kan säga nej till att delta.

Exempel på elevsvar nivå C

"Några personer kränker en som har en viss religion, som t.ex muslim, jude, islam, osv. för att den klär sig på ett annorlunda sätt, äter speciell mat och har olika syner på någon/några andras religion som personen inte ser på sin religion. Då kan man först och främst prata med sina föräldrar, kompisar eller lärare. Man kan även gå till rektorn, kuratorn eller någon annan. Så får de se till att "den kränkta" inte mår dåligt och fortsätter kränkas. Annars får man ta tag i allt riktigt ordentlig."

Kommentar till elevsvar nivå C

Eleven beskriver en situation då en elev kränks för sin tro. Eleven resonerar och ger flera relevanta förslag till hur situationen kan förbättras. Eleven ger förslag på att man kan prata med någon närstående vuxen eller kompisar. Hjälper inte detta föreslår eleven att man kan vända sig till personal på skolan.

Exempel på elevsvar nivå A

”Det är en tjej som är ganska överviktig och nästan alla retar, mobbar och kränker henne med ord. Du står vid sidan av och kollar på eftersom dina kompisar är med och kränker henne. Men du vill inte vara med eftersom du är kompis med hon som blir kränkt. Nu är du i en svår situation men väljer att gå hem och prata med dina föräldrar och pratar om vad som hänt. Men du får vara anonym och sen får den familjen som tjejen bor i komma överrens om hur detta ska lösas. För att få situationen mildrad så ska du eller någon annan prata med lärarna om detta och be de hålla ögon och öron extra öppna i korridoren eller någon annanstans. Nu när lärarna vet om situationen så blir det lättare att lösa dessa problem som innehåller kränkning på skolor.”

Kommentar till elevsvar nivå A

Eleven beskriver en situation då en elev kränks för sin övervikt. Eleven för ett resonemang med flera relevanta förslag till hur situationen kan förbättras genom att påpeka att man kan prata med sina föräldrar eller lärare. I resonemanget visar eleven på hur lärarna kan agera utifrån informationen de har fått genom att de kan hålla ögon och öron extra öppna i skolmiljön. Genom dessa åtgärder förbättras situationen för den kränkta flickan. Eleven resonerar här i flera led: ”Nu när lärarna vet om situationen så blir det lättare att lösa dessa problem som innehåller kränkning på skolor.” Orden ”Nu när” markerar här ett nytt led i resonemanget.

Delprov B - bedömningsanvisningar

Uppgift 11

Utgångspunkter för bedömning

Har korrekta föremål inom judendomen ringats in?

Korrekta svarsalternativ:

Menora
Torarulle
Kippa

Belägg för nivåer i uppgiften

Nivå E		
Minst två av tre föremål är korrekt inringade.		

Kommentar

Uppgiften avser att pröva förmågan att analysera religioner genom att föra resonemang om likheter och skillnader mellan världsreligioner. Eleven visar detta genom att i uppgiften koppla samman en av flera religioner med olika religiösa uttryck.

Om fler än tre föremål är inringade bedöms svaret inte ge belägg för nivå E.

Uppgift 12

Utgångspunkter för bedömning

I vilken utsträckning innehåller elevens svar ett resonemang om likheter och skillnader mellan de föremål eleven valt att jämföra?

I vilken utsträckning är resonemanget underbyggt av relevanta fakta?

Belägg för nivåer i uppgiften

Nivå E	Nivå C	
Eleven resonerar utifrån någon likhet och skillnad mellan föremål i några religioner.	Eleven resonerar utifrån några likheter och skillnader mellan föremål i några religioner.	
Resonemanget förs kring konkreta uttryck.	Resonemanget förs inte enbart kring konkreta uttryck, utan även kring hur föremålen används eller kring föremålets betydelse för människor.	

Kommentar

Uppgiften avser att pröva förmågan att analysera religioner genom att resonera om likheter och skillnader mellan religioner. Eleven måste ha valt föremål från olika religioner.

Om eleven väljer att jämföra menoran med något liknande föremål godkänns även fakta som gäller för den nioarmade ljusstaken chanukkia.

Exempel på elevsvar med kommentarer

Exempel på elevsvar som inte når nivå E

"Moske är lika som kyrkan i kristendomen. Eller – Torarulle och bibeln. Kyrkan-tem-pel-Ganesha-Gud. Synboler Stjärnan, korset kristendom judendommen."

Kommentar till elevsvar som inte når nivå E

Svaret består huvudsakligen av uppräknningar och därmed kan resonemanget inte anses vara godtagbart, trots att den första meningen innehåller ett relevant faktum.

Exempel på elevsvar nivå E

"Torarulle och Bibeln väljer jag. Bibeln och torarullen är Väldigt lika för det är två texter. Det som är skillnaden mellan de är att torarullarna är rullar och Bibeln är en Bok."

Kommentar till elevsvar nivå E

Svaret består av ett enkelt resonemang som lyfter fram en likhet ("det är två texter") och en skillnad ("torarullarna är rullar och Bibeln är en Bok".)

Exempel på elevsvar nivå C

"T.ex Torarullarna och Bibeln är ju två heliga skrifter inom två helt olika religioner. Men Torarullarna är en skrift på en pargamentrulle. Bibeln är en bok med den heliga skriften. Båda föremålen hjälper en att förstå sin egen religion. Och de heliga skrifterna gör så att präster, olika slags ledare kan predika i religionens heliga byggnad."

Kommentar till elevsvar nivå C

Eleven tar i sitt resonemang upp exempel på flera likheter och skillnader. Eleven lyfter fram konkreta aspekter, t. ex. att Bibeln och Torarullarna är utformade på

olika sätt. Eleven resonerar dessutom kring föremålens användning, genom att ta upp att de används för att få förståelse för religioner samt att de används av andliga ledare som underlag för predikan: ”*Båda föremålen hjälper en att förstå sin egen religion. Och de heliga skrifterna gör så att präster, olika slags ledare kan predika i religionens heliga byggnad.*”

Uppgift 13

Utgångspunkter för bedömning

I vilken utsträckning utvecklar eleven sitt resonemang genom konsekvensbeskrivning och perspektivbyte?
I vilken utsträckning använder eleven etiska begrepp på ett fungerande sätt i sitt resonemang?

Belägg för nivåer i uppgiften

Nivå E	Nivå C	Nivå A
Eleven resonerar på ett enkelt sätt kring situationen.	Elevens resonemang om den aktuella situationen är utvecklat genom att det innehåller en konsekvensbeskrivning eller ett perspektivbyte.	Elevens resonemang om den aktuella situationen är väl utvecklat genom att det innehåller en konsekvensbeskrivning och ett perspektivbyte.
Eleven använder minst två etiska begrepp på ett i huvudsak fungerande sätt genom att uppvisa en godtagbar förståelse för deras innebörd.	Svaret innehåller minst två etiska begrepp på ett relativt väl fungerande sätt genom att till viss del visa att begreppen är relevanta i situationen.	Eleven använder minst två etiska begrepp på ett väl fungerande sätt genom att genomgående visa att begreppen är relevanta i situationen.

Kommentar

Uppgiften avser att pröva förmågan att resonera kring en moralisk frågeställning genom att använda sig av etiska begrepp.

Progressionen mellan nivåerna motsvaras av hur utvecklat resonemanget är i frågan. Med konsekvensbeskrivning och perspektivbyte utvecklar eleven sitt resonemang, vilket ökar kvaliteten i svaret.

Eleven behöver inte använda sig av just de föreslagna begreppen. Andra liknande begrepp och uttryck som passar i sammanhanget kan också användas, t.ex. tänka på andra, taskig, gott, ont, rättvis, orätt.

De etiska begreppen skall användas på ett sådant sätt att det framgår att eleven har förstått begreppens innebörd. Kvaliteten i svaret ökar om eleven på ett tydligt sätt visar att de etiska begreppen är relevanta för det resonemang som förs.

Exempel på elevsvar med kommentarer

Exempel på elevsvar som inte når nivå E.

"Det här är en oschysst situation där Strömma00 inte vill dela med sig. Strömma00 lägger mer kraft på att tjata emot en att bara ge han läxan."

Kommentar till elevsvar som inte når nivå E

Eleven använder enbart ett etiskt begrepp, "oschysst".

Exempel på elevsvar nivå E

"Jag tyckte inte att Strömma00 var så schysst. För man kan inte hjälpa att man är sjuk. I stället för att joga så sa han att Erik hade dom när läran sa att Strömma00 hade dom så jag tycker inte det var rätt att göra så som han gjorde så!"

Kommentar till elevsvar nivå E

Eleven använder två etiska begrepp (*schysst* och *rätt*) på ett relativt väl fungerande sätt. Eleven resonerar på ett enkelt sätt genom att dels resonera om omständigheten att kim_3 inte kan hjälpa att han varit sjuk, och genom att resonera om att strömma00 ljugar.

En konsekvensbeskrivning innebär till exempel att eleven i sitt svar visar vad som kan hända som en följd av olika sätt att hantera situationen.

Ett perspektivbyte innebär till exempel att eleven i sitt svar beskriver situationen ur såväl kim_3s som strömma00s perspektiv.

Exempel på elevsvar nivå C

"Jag tycker att kim_3 ska få anteckningarna om Strömman00 har dem. Kim_3 var faktiskt i deras grupp men kunde ju inte hjälpa att han var sjuk. Om han skulle läsa i boken så skulle han få massa onödiga fakta medan anteckningarna innehöll det viktigaste. De ska ju ha prov och han måste läsa på. Om Strömman00 varit schysst och skickat anteckningarna så skulle kim_3 lära sig det viktigaste men nu när han inte skickade dem så lär sig kim_3 mer eftersom det är mer fakta i boken. Jag tycker Strömman00 är skyldig kim_3 en ursäkt."

Kommentar till elevsvar nivå C

Eleven använder två etiska begrepp (*schysst* och *skyldig*) på ett relativt väl fungerande sätt. Elevens resonemang är utvecklat genom att det innehåller konsekvensbeskrivningar: dels att kim_3 skulle behöva läsa "onödiga fakta" när han inte får tillgång till anteckningarna, dels att kim_3 skulle ha lärt sig det viktigaste med hjälp av anteckningarna.

Exempel på elevsvar nivå A

"Jag tycker det är rätt att göra så som Strömman00 om kim_3 gjort så många gånger förr. Om kim_3 är Strömman00's kompis så är det orätt att göra så om kim_3 aldrig gjort något sådant mot Strömman00. Kim_3 kan inte ta så mycket ansvar för att hon var sjuk. Men om Strömman00 inte ger sig så får kim_3 ta eget ansvar och göra egna anteckningar med hjälp av någon i familjen."

Jag tycker att Strömman00 ska dela med sig av anteckningarna. Han gör fel. Bara för att man är sjuk ska man kunna få del av skolarbetet. Jag tycker att kim_3 har rätt att få de viktigaste anteckningarna. Kim borde säga till läraren vad som hände och att Strömman00 inte delade med sig av anteckningarna. Det är Strömman00's skyldighet att tala om det för Kim, han var med i deras grupp och ska få ta del av deras anteckningar. Sen tyckte jag att det var fejt att logga ut från chatten."

Kommentar till elevsvar nivå A

Eleven använder fyra etiska begrepp (*rätt*, *orätt*, *ansvar* och *skyldighet*) på ett väl fungerande sätt. Elevens resonemang är väl utvecklat genom att det innehåller konsekvensbeskrivningen att kim_3 får ta eget ansvar då Strömman00 inte ger sig. Svaret innehåller perspektivbyte då eleven först tar Strömman00:s perspektiv och anser att hon handlar rätt om detta inträffat förut. Eleven tar kim_3:s perspektiv då eleven resonerar om hur hon ska lösa situationen genom att ta eget ansvar och be om hjälp av sin familj.

Uppgift 14

Utgångspunkter för bedömning

I vilken utsträckning har eleven valt korrekt svarsalternativ?

Korrekta svarsalternativ:

9
7
2
8
3
6
5
10

Belägg för nivåer i uppgiften

Nivå E		
För att ett svar ska motsvara nivå E ska minst fyra meningar vara korrekt avslutade.		

Kommentar

Uppgiften avser att pröva förmågan att analysera religioner genom att visa på samband mellan konkreta religiösa uttryck och centrala tankegångar.

Uppgift 15

Utgångspunkter för bedömning

Har de religiösa begreppen skrivits in på ett korrekt sätt?

Korrekta svarsalternativ:

ber, tempel, trosbekännelsen, offra

ceremoni, munk, välsignas

karma, Gud, nirvana

Belägg för nivåer i uppgiften

Nivå E	Nivå C	
För att ett svar ska motsvara nivå E ska minst fyra religiösa begrepp ha skrivits in på ett korrekt sätt.	För att ett svar ska motsvara nivå C ska minst åtta religiösa begrepp ha skrivits in på ett korrekt sätt.	

Kommentar

Uppgiften avser att pröva förmågan att analysera religioner genom resonemang om likheter och skillnader mellan några heliga platser eller rum, ritualer och levnadsregler.

Uppgift 16

Utgångspunkter för bedömning

I vilken utsträckning kan eleven visa på samband mellan öppnandet av vegetariska restauranger i Indien och centrala religiösa tankegångar?

Belägg för nivåer i uppgiften

Nivå E		
Eleven visar på något enkelt samband mellan öppnandet av vegetariska restauranger och centrala religiösa tankegångar i hinduismen.		

Kommentar

Uppgiften avser att pröva förmågan att analysera religioner genom att visa på samband mellan levnadsregler och centrala tankegångar inom hinduism.

Eftersom denna del av kunskapskravet är progressionslöst, kan elevsvaren endast ge belägg för nivå E.

Exempel på elevsvar med kommentarer

Exempel på elevsvar som inte når nivå E

"Dom ska öppna vegetariska restauranger, för att man inte får äta kött eller vissa kanske inte får äta kött."

Kommentar till elevsvar som inte når nivå E

Eleven visar inte på något samband mellan öppnandet av en vegetarisk restauranger och centrala religiösa tankegångar.

Exempel på elevsvar nivå E

"I Indien är alla hinduer. Man ska vara snäll som hindu och inte döda någon/något. För att få kött så måste man döda ett/ flera djur. Om man däremot har en vegetarisk Mcdonalds så behöver man inte döda något djur! Anledningen till att de inte vill döda är för att de vill ha en bra karma så att när de dör så återföds de till en människa, ko, råtta m.m Eller så kommer de till Nirvana."

Kommentar till elevsvar nivå E

Eleven visar i sitt svar på samband mellan öppnandet av vegetariska restauranger och centrala religiösa tankegångar, t. ex. föreställningen om att man inte ska döda djur samt att man tror på återfödelse.

Uppgift 17

Utgångspunkter för bedömning

I vilken utsträckning resonerar eleven kring likheter och skillnader då det gäller bönen inom islam och kristendom?

Belägg för nivåer i uppgiften

Nivå E	Nivå C	Nivå A
Eleven resonerar utifrån några likheter och skillnader gällande bönen i kristendom och islam.	Eleven resonerar utifrån några likheter och skillnader gällande bönen i kristendom och islam.	Eleven resonerar utifrån några likheter och skillnader gällande bönen i kristendom och islam.
Resonemanget förs kring konkreta uttryck, t.ex. att man utför olika rörelser vid bönen i de båda religionerna.	Resonemanget förs inte enbart kring konkreta uttryck utan även om olika anledningar till att människor ber.	Resonemanget förs inte enbart kring konkreta uttryck utan även kring bönen övergripande betydelse för människor.

Kommentar

Uppgiften avser att pröva elevens förmåga att analysera religioner genom att resonera kring likheter och skillnader rörande bönen i islam och kristendom.

Exemplen på likheter och skillnader ska i huvudsak vara korrekta och rimliga. Enstaka faktafel kan tillåtas.

Exempel på elevsvar med kommentarer

Likheter och skillnader måste inte uttryckas explicit men ska gå att utläsa i svaret.

Exempel på elevsvar som inte når nivå E

"Islam: Man ber i Synagoga. Man ber bara på lördag."

"Kristendom: Man ber i kyrkan. Man ber bara på söndag. Man ber genom att stå eller sitta och ta händerna ihop. Man ber för att tacka gud."

Kommentar till elevsvar som inte når nivå E

Elevens resonemang innehåller betydande faktafel.

Exempel på elevsvar nivå E

"Islam: Inom islam är det viktigt att be fem gånger om dagen. Man vänder sig mot Mecka och börjar be."

"Kristendom: Man ber i kyrkan på söndagar. Man ber inte riktigt som muslimer utan man står upp hela tiden."

Kommentar till elevsvar nivå E

De exempel utifrån vilka eleven resonerar är i huvudsak relevanta, men innefattar uteslutande konkreta företeelser.

Exempel på elevsvar nivå C

"I islam ber man alltid vänd mot Mecka. Och man ska alltid tvätta sig först. Man ber på ett speciellt sätt först står man upp och säger en bön sen sätter man sig ner på knä och sen tar man pannan mot marken. Om man är en "riktig" muslim ber man fem gånger om dagen."

"Kristendom: När man är kristen och ska be ber man oftast i kyrkan men man kan nog be vart som helst. Man har oftast knutna nävar men det är inget religiöst. Man säger oftast en bön. Man brukar be för olika saker lite allt möjligt faktiskt. Man kan

be om att någon ska bli frisk eller sådant. Man ber oftast om hjälp men inte alltid för man ber ju bordsbön och det är mer som ett tack och sen säger man alltid amen när man bätt klart.”

Kommentar till elevsvar nivå C

De exempel utifrån vilka eleven resonerar är relevanta. Meningen ”*Man har oftast knutna nävar men det är inget religiöst*” skulle kunna utgöra ett undantag därvidlag, men går att tolka som att eleven hävdar att bruket att knäppa händerna inte i egentlig mening är religiöst betingat, vilket skulle kunna vara en rimlig tanke. Resonemanget baseras inte enbart på konkreta exempel utan eleven resonerar även om olika anledningar till att människor ber: ”*Man kan be om att någon ska bli frisk eller sådant. Man ber oftast om hjälp men inte alltid för man ber ju bordsbön och det är mer som ett tack och sen säger man alltid amen när man bätt klart.*”

Exempel på elevsvar nivå A

”Islam: Man ber i en moské, men om man är hemma ber man där. En muslim brukar be fem gånger om dagen. Första gången när solen går upp och sista när den går ner. När man ber sitter man oftast på en matta och riktar sig mot Mecca. Man uttalar en dikt ur koranen och sedan böjer man sig framåt och lutar pannan i marken. Man ber för att hedra Allah och för att prata med honom. När man ber känner man att man hör ihop med alla muslimer.”

”Kristendom: De ber oftast i en kyrka, men ibland ber de hemma. En kristen människa brukar be varje söndag. Då åker de till kyrkan. Där får de be ihop med andra som är kristna. När de ber sitter de på knä eller på en stol. De ber ibland framför en staty eller tavla med Jesus på korset. De har händerna knytta framför bröstet och så blundar de. De ber för att hedra Gud och för att och be honom förlåt för allt dumt som de har gjort.”

Kommentar till elevsvar nivå A

De exempel eleven använder är genomgående relevanta och innefattar ett flertal olika aspekter på bönen i kristendom och islam. Resonemanget baseras inte enbart på konkreta exempel utan eleven resonerar även om olika anledningar till att människor ber: ”*Man ber för att hedra Allah och för att prata med honom. --- De ber för att hedra Gud och för att och be honom förlåt för allt dumt som de har gjort.*” Det förekommer även att resonemanget fördjupas genom att eleven resonerar kring bönens övergripande betydelse för människor. Detta sker underförstått när det gäller kristendom (”*Då åker de till kyrkan. Där får de be ihop med andra som är kristna.*”) och explicit när det gäller islam (”*När man ber känner man att man hör ihop med alla muslimer*”). Här visar eleven på bönens övergripande betydelse för att skapa gemenskap mellan människor inom en och samma religion.

Uppgift 18

Utgångspunkter för bedömning

I vilken utsträckning resonerar eleven kring någon likhet och någon skillnad då det gäller bönen inom islam och kristendom?

Belägg för nivåer i uppgiften

Nivå E	Nivå C	Nivå A
Eleven resonerar utifrån någon likhet och någon skillnad gällande bönen i kristendom och islam.	Eleven resonerar utifrån någon likhet och någon skillnad gällande bönen i kristendom och islam.	Eleven resonerar utifrån någon likhet och någon skillnad gällande bönen i kristendom och islam.
Resonemanget förs kring konkreta uttryck, t.ex. att man utför olika rörelser vid bönen i de båda religionerna.	Resonemanget förs inte enbart kring konkreta uttryck utan även om olika anledningar till att människor ber.	Resonemanget förs inte enbart kring konkreta uttryck utan även kring bönen övergripande betydelse för människor.

Kommentar

Uppgiften avser att pröva elevens förmåga att analysera religioner genom att resonera om likheter och skillnader rörande bönen i islam och kristendom.

Exemplen på likheter och skillnader ska i huvudsak vara korrekta och rimliga. Enstaka faktafel kan tillåtas.

Det är inte nödvändigt att eleven resonerar kring en likhet eller skillnad som eleven valt i uppgift 17.

Exempel på elevsvar med kommentarer

Exempel på elevsvar som inte når nivå E.

"I Islam säger man inte amen. I kristendom säger man inte "Allah o ohtbar" I Islam håller man inte i händer när man ber."

Kommentar till elevsvar som inte når nivå E

Eleven anger inte någon likhet mellan religionerna när det gäller bönen.

Exempel på elevsvar nivå E.

"En likhet är att man oftast ber när man är på mötesplatsen men en skillnad är att i kristendomen kan man be lite när som helst men i Islam ber man vid speciella tillfällen."

Kommentar till elevsvar nivå E

Svaret innehåller exempel på både likheter och skillnader. Exemplen som används är enbart konkreta till sin karaktär: *"i kristendomen kan man be lite när som helst men i Islam ber man vid speciella tillfällen."* Eleven resonerar inte kring anledningar till att människor ber.

Exempel på elevsvar nivå C.

"I båda religionerna ber man till sin enda gud. I bönerna läser man upp orden som ens gud sa och därmed hyllar den. I islam ber man regelbundet och många ggr per dag. Kristna ber oftast en gång per dag och inte regelbundet."

Kommentar till elevsvar nivå C

Svaret innehåller exempel på både likheter och skillnader. De flesta exemplen är av konkret karaktär, men resonemanget fördjupas genom att eleven även anger en anledning till att människor ber inom islam: *"I bönerna läser man upp orden som ens gud sa och därmed hyllar den."*

Exempel på elevsvar nivå A

"Skillnad: Inom islam så tvättar man sig innan bönen. Det gör man inte i kristendomen.

Likhet: Båda ber ju. Det är en likhet. Båda ber för att få som dom vill. En till likhet är att båda ber till EN gud. Dom vill tacka eller be om råd. Och man känner att man inte är ensam för gud finns där."

Kommentar till elevsvar nivå A

Svaret innehåller exempel på både likheter och skillnader. En del av exemplen är av konkret karaktär, men resonemanget fördjupas genom att eleven anger flera anledningar till att människor ber: *"Båda ber för att få som dom vill. --- Dom vill tacka eller be om råd."* Resonemanget fördjupas ytterligare genom att eleven resonerar om bönens övergripande betydelse för människor: *"Och man känner att man inte är ensam för gud finns där."*

Uppgift 19

Utgångspunkter för bedömning

I vilken utsträckning har eleven strukit under korrekta meningar om den kristna påsken?

Följande meningar är korrekta:

Källa 1:

Påsken togs på allvar. Att den var på väg blev tydligt redan söndagen innan påskhelgen. Då börjar stilla veckan.

Källa 2:

Påskdagen är den största och viktigaste festdagen och firas på den dag då Jesus enligt Bibeln uppstod.

Gudstjänsterna i veckan före påsk handlar om vad Jesus var med om i Jerusalem strax före sin död.

Söndagen före påskdagen är palmsöndagen då man firar att Jesus kom till Jerusalem.

Veckan före palmsöndagen kallas stilla veckan.

Då tänker man på hur Jesus förberedde sig för att dö.

Torsdagen är skärtorsdagen, och det var enligt Bibeln den dag då Jesus åt sin sista måltid med apostlarna.

Fredagen är långfredagen, den dag då Jesus blev korsfäst.

Källa 4:

Då fastade kristna i 40 dagar före påsk. Det innebar att man inte fick äta kött och ägg.

Belägg för nivåer i uppgiften

Nivå E		
Eleven har strukit under minst tre korrekta meningar.		

Kommentar

Uppgiften avser att pröva förmågan att söka information om religioner genom att använda olika typer av källor.

Om eleven strukit under fler än fem meningar bedöms svaret inte ge belägg för nivå E.

Uppgift 20

Utgångspunkter för bedömning

I vilken utsträckning resonerar eleven kring källornas användbarhet?

Belägg för nivåer i uppgiften

Nivå E	Nivå C	Nivå A
Eleven resonerar på ett enkelt sätt kring källornas användbarhet med hjälp av någon relevant motivering.	Eleven resonerar på ett utvecklat sätt kring källornas användbarhet med hjälp av några relevanta motiveringar.	Eleven resonerar på ett väluvecklat sätt kring källornas användbarhet med hjälp av några relevanta motiveringar och genom att värdera källorna utifrån den avsedda användningen.

Kommentar

Uppgiften avser att pröva förmågan att söka information om religioner samt resonera om källors användbarhet.

Exempel på elevsvar med kommentarer

Exempel på elevsvar som inte når nivå E.

"Källa nummer "4" tog jag för att det handlade om träditioner med ägen som man åt och målade."

Kommentar till elevsvar som inte når nivå E

Eleven besvarar frågan med hjälp av en irrelevant motivering eftersom den inte handlar om den kristna påsken.

Exempel på elevsvar nivå E.

"Källa 4 det är en lärobok och man kan hitta fakta i den."

Kommentar till elevsvar nivå E

Eleven besvarar frågan med hjälp av en relevant motivering.

Exempel på elevsvar nivå C

"Källa 1,2 och 4

Eftersom i dessa tre källor förklarar dom vad dom kristna gör innan, efter eller på påsken som kanske inte källa 3 förklara för att hon pratade inte om något som var te.x kristet att göra. I dom andra källorna står det te.x "Då fastade kristna 40 dagar före påsk" eller "påskdagen är största och viktigaste festdagen och firas på den dag då Jesus enligt bibeln uppstod."

Kommentar till elevsvar nivå C

Svaret innehåller ett utvecklat resonemang med flera relevanta motiveringar, som att det i de valda källorna förklaras *"vad de kristna gör innan, efter eller på påsken"*. Eleven motiverar även sitt val av källor med hjälp av citat.

Exempel på elevsvar nivå A

"På källa 1 får man en insikt i hur andra hade det på påsk för längesen. Hur allvarligt det togs. Källa 2 däremot är mer information. Där får man veta varför man firar och mer. Information är bra om man vill göra en "proffsig" redovisning. För att i de källorna så fanns det mycket och bra information. De förklarar även hur den kristna påsken är, och på de sättet tror jag att folk som inte är kristna skulle förstå på vilket sätt det är. Källa 4 berättar hur man gjorde förr. Liksom källa 1 fast mer vad dom flesta gjorde."

Kommentar till elevsvar nivå A

Svaret innehåller ett resonemang med flera relevanta motiveringar, t ex att källa 1 ger insikt i hur allvarligt man tog på påsken förr och att källa 4 berättar mer om hur de flesta förr firade påsk. Eleven värderar även källorna utifrån den avsedda användningen i ett föredrag genom att föra ett resonemang om att de valda källorna särskilt handlar om den kristna påsken: *"och på de sättet tror jag att folk som inte är kristna skulle förstå på vilket sätt det är"*.

Uppgift 21

Utgångspunkter för bedömning

I vilken utsträckning resonerar eleven kring varför källan/källorna valts bort?

Belägg för nivåer i uppgiften

Nivå E	Nivå C	Nivå A
Eleven resonerar på ett enkelt sätt kring källornas brist på användbarhet med hjälp av någon relevant motivering.	Eleven resonerar på ett utvecklat sätt kring källornas brist på användbarhet med hjälp av några relevanta motiveringar.	Eleven resonerar på ett väluvecklat sätt kring källornas brist på användbarhet med hjälp av några relevanta motiveringar och genom att värdera källorna utifrån den avsedda användningen.

Kommentar

Uppgiften avser att pröva förmågan att söka information om religioner samt resonera om källors användbarhet.

Exempel på elevsvar med kommentarer

Exempel på elevsvar som inte når nivå E

"Jag är ju inte Ida eller Siri, så jag kan inte riktigt leva mig in där och förstå hur dem har de. Jag förstår ju fortfarande men jag tycker att mina källor var bättre."

Kommentar till elevsvar som inte når nivå E

Elevens resonemang innehåller en motivering som saknar relevans, eleven menar att han/hon inte kan sätta sig in i hur författarna till de bortvalda texterna tänker.

Exempel på elevsvar nivå E

"Jag skulle välja bort de andra källorna för att de har inte så mycket information om religion."

Kommentar till elevsvar nivå E

Svaret innehåller ett resonemang med en relevant motivering om att de andra källorna inte har så mycket information om religion.

Exempel på elevsvar nivå C

"För att de ger inte lika mycket, tydlig och utförlig information som Källa 2. Jag tycker också att det fanns mer fakta om hur kristna människor gör och hur påsken påverkar andra människor. De andra källor var mer hur man firade påsken och den handlar inte lika mycket om kristendommen."

Kommentar till elevsvar nivå C

Svaret innehåller ett utvecklat resonemang med flera relevanta motiveringar. Eleven menar t.ex. att informationen i de bortvalda källorna inte ger "lika mycket, tydlig och utförlig information som Källa 2." Eleven påpekar också att de andra källorna inte handlar "lika mycket om kristendommen.", vilket ytterligare förstärker elevens resonemang kring källornas användbarhet utifrån att de ska belysa den kristna påsken.

Exempel på elevsvar nivå A.

"För att det var för mycket otydlig fakta. Faktan var också för vandlig, för många vet om fastan. Jag tycker att det är mer intressant om faktan är från för. För det är mer saker man inte visste om. Om man vet om sakerna innan är det inte roligt att lyssna på."

Kommentar till elevsvar nivå A

Svaret innehåller ett utvecklat resonemang med flera relevanta motiveringar. Eleven värderar källan utifrån den avsedda användningen genom att påpeka att de bortvalda källorna innehåller information som redan är känd för mottagarna genom att den är "*för vandlig*".

Sammanställning av provresultat

Sist i delprov B finns ett formulär för notering av elevens provresultat. Formuläret omfattar samtliga uppgifter i provet, således både Delprov A och Delprov B.

Formuläret används även för att bestämma elevens provbetyg.

I formuläret är de olika uppgifterna organiserade utifrån de förmågor och de delar av kunskapskraven som prövas i provet. De kommer därefter i numerisk ordning. Det framgår för varje uppgift om den ingår i delprov A eller B.

Notering av resultat

Elevens resultat förs in på formuläret genom att en kryssmarkering sätts i rätt ruta, baserat på uppgiftens benämning och på vilken av nivåerna E, C eller A eleven bedöms ha uppvisat belägg. Observera att om elevens resultat på en uppgift bedöms motsvara beskrivningen för den uppgiftsspecifika progressionen för nivå C, ska kryss sättas **både** i rutan för belägg för nivå E **och** i rutan för belägg för nivå C. På motsvarande sätt kryssmarkeras rutorna för E-, C- och A-belägg om elevens resultat på en uppgift bedöms motsvara nivå A.

Exempel på notering av resultat, elevsvar på E-nivå:

Belägg på E-nivå	Belägg på C-nivå	Belägg på A-nivå
Delprov A	Delprov A	Delprov A
Uppgift 16 ☒	Uppgift 16 ☐	Uppgift 16 ☐

Exempel på notering av resultat, elevsvar på C-nivå:

Belägg på E-nivå	Belägg på C-nivå	Belägg på A-nivå
Delprov A	Delprov A	Delprov A
Uppgift 16 ☒	Uppgift 16 ☒	Uppgift 16 ☐

Exempel på notering av resultat, elevsvar på A-nivå:

Belägg på E-nivå	Belägg på C-nivå	Belägg på A-nivå
Delprov A	Delprov A	Delprov A
Uppgift 16 ☒	Uppgift 16 ☒	Uppgift 16 ☒

Observera att uppgifterna 4 och 5 bedöms gemensamt.

Provbetyg

När formuläret är färdigifyllt vidtar bestämningen av elevens provbetyg.

Bestämningen av provbetyg på det nationella provet i religionskunskap innefattar fyra moment:

1. Antal belägg på olika nivåer
2. Totalt antal belägg
3. Beläggens fördelning på olika förmågor
4. Sammanräkning och analys

1. Antal belägg på olika nivåer

Summera först antalet kryss för belägg i respektive spalt för varje förmåga sorterat på nivåerna E, C och A. Notera summorna i formuläret.

Summera därefter antalet kryss för belägg för varje nivå E, C och A. Notera summorna i formuläret.

Maximalt antal belägg för förmåga 1, 2, 4 och 5 på nivåerna E, C och A:

Max belägg förmåga 1:	Antal belägg för E: 18	Antal belägg för C: 5	Antal belägg för A: 3
Max belägg förmåga 2:	Antal belägg för E: 2	Antal belägg för C: 2	Antal belägg för A: 1
Max belägg förmåga 4:	Antal belägg för E: 4	Antal belägg för C: 4	Antal belägg för A: 4
Max belägg förmåga 5:	Antal belägg för E: 5	Antal belägg för C: 3	Antal belägg för A: 3
	Summa belägg för E: 29	Summa belägg för C: 14	Summa belägg för A: 11

2. Totalt antal belägg

Summera det antal belägg som genererats av eleven i provet och notera detta i formuläret.

Om en elev bedöms ha motsvarat beskrivningen av den högsta möjliga nivån på varje enskild uppgift i provet, kommer denna elev att ha samlat maximalt antal belägg, dvs. 54.

3. Beläggens fördelning på olika förmågor

Notera hur elevens belägg fördelar sig mellan de olika förmågor som prövas i provet. För att få provbetyget E – A måste eleven ha belägg för minst E-nivå för samtliga förmågor. För att få provbetygen C, B och A måste eleven därutöver ha belägg för minst C-nivå för förmågorna 1, 4 och 5.

Om eleven saknar belägg för någon av förmågorna, blir provbetyget automatiskt F.

4. Sammanräkning och analys

När det totala antalet belägg är sammanräknat och fördelningen av dessa belägg över de olika förmågorna och nivåerna är klarlagt, bestäms provbetyget utifrån följande principer:

För provbetyg E

skall eleven totalt ha **minst 16** belägg.

Beläggen för nivå E ska vara **fördelade** över alla förmågorna 1, 2, 4 och 5.

För provbetyg D

skall eleven totalt ha **minst 24** belägg, varav **minst 6 för nivå C, eller sammanlagt 6 för nivå C och A.***)

Beläggen för nivå E ska vara **fördelade** över alla förmågorna 1, 2, 4 och 5.

För provbetyg C

skall eleven totalt ha **minst 31** belägg, varav **minst 11 för nivå C, eller sammanlagt 11 för nivå C och A.***)

Beläggen för nivå C ska vara **fördelade** över förmågorna 1, 4 och 5.

Beläggen för nivå E ska vara **fördelade** över alla förmågorna 1, 2, 4 och 5.

För provbetyg B

skall eleven totalt ha **minst 37** belägg, varav **minst 4 för nivå A.**

Beläggen för nivå C ska vara **fördelade** över förmågorna 1, 4 och 5.

Beläggen för nivå E ska vara **fördelade** över alla förmågorna 1, 2, 4 och 5.

För provbetyg A

skall eleven totalt ha **minst 44** belägg, varav **minst 7 för nivå A.**

Beläggen för nivå C ska vara **fördelade** över förmågorna 1, 4 och 5.

Beläggen för nivå E ska vara **fördelade** över alla förmågorna 1, 2, 4 och 5.

Provbetyg F sätts om eleven har samlat **mindre än 16** belägg **eller** om eleven **saknar belägg** för **någon** av förmågorna 1, 2, 4 eller 5.

Bestäm elevens provbetyg utifrån dessa principer. Notera provbetyget i formuläret.

Sist i detta häfte finns ett exempel på ett ifyllt formulär för sammanställning av elevresultat. Det aktuella provet genererar en summa av 34 belägg. I provexemplet finns sammanlagt 11 belägg för nivå C och A. Beläggen för nivå C är fördelade över förmågorna 1, 4 och 5. Resultatet blir därmed provbetyg C.

Hade provet i exemplet saknat belägg för nivå C för någon av förmågorna 1, 4 eller 5 hade provbetyget blivit D, trots att den totala summan av belägg uppfyller villkoren för nivå C. Det aktuella provet kan heller inte få provbetyg B. Summan av belägg är för det första för låg, och för det andra att det hade krävts ytterligare minst ett belägg för nivå A för att provet i exemplet skulle uppfylla villkoren för provbetyg B.

*) Beläggen för nivå C och A summeras. Exempel: Fyra uppgifter som bedöms motsvara nivå A genererar totalt 8 belägg, dvs. 4 C + 4 A.

Kravgränser för provbetyget

Provbetyg	Minsta antal belägg totalt	Fördelning
E	16	Fördelade över samtliga förmågor
D	24	Sammanlagt minst 6 belägg för nivå C och A.
C	31	Sammanlagt minst 11 belägg för nivå C och A fördelade över förmågorna 1, 4 och 5.
B	37	Minst 4 belägg för nivå A. Beläggen för nivå C är fördelade över förmågorna 1, 4 och 5.
A	44	Minst 7 belägg för nivå A. Beläggen för nivå C är fördelade över förmågorna 1, 4 och 5.

Kunskapsprofil

Resultatformuläret genererar förutom ett provbetyg även en form av kunskapsprofil över elevens prestationer på provet, fördelat över de olika förmågor och delar av kunskapskrav som prövas.

De samlade kunskapsprofilerna i en specifik elevgrupp kan även bidra till att läraren får en uppfattning om hur undervisningen i religionskunskap i denna grupp har fungerat vad gäller de aktuella förmågorna och delarna av kunskapskrav.

Formulär för sammanställning av elevresultat. Ämnesprovet i religionskunskap årskurs 6, 2013

Namn: Exempel		Klass/Grupp:		Skola:	
Kommun:		Födelsedatum (ååmmdd):		Flicka ☐ Pojke ☐	
Förmåga	Del av kunskapskrav	Belägg för nivå E	Belägg för nivå C	Belägg för nivå A	
1. Analysera kristendomen, andra religioner och livsåskådningar samt olika tolkningar och bruk inom dessa	1. Eleven har ... kunskaper om några heliga platser eller rum, ritualer och levnadsregler som hör till världsreligionerna och visar det genom att föra ... resonemang om likheter och skillnader mellan några religioner.	Delprov A	Delprov A	Delprov A	
		Uppgift 2 ☒	Uppgift 2 ☒	Uppgift 2 ☒	
		Delprov B	Delprov B	Delprov B	
		Uppgift 11 ☒			
		Uppgift 12 ☒	Uppgift 12 ☐		
		Uppgift 15 ☒	Uppgift 15 ☒		
		Uppgift 17 ☒	Uppgift 17 ☒	Uppgift 17 ☐	
		Uppgift 18 ☒	Uppgift 18 ☒	Uppgift 18 ☒	
	2. Eleven visar även på enkla samband mellan konkreta religiösa uttryck och centrala tankegångar inom världsreligionerna.	Delprov A	Delprov A	Delprov A	
		Uppgift 1A ☐			
		Uppgift 1B ☒			
		Uppgift 1C ☒			
		Uppgift 1D ☐			
		Uppgift 1E ☒			
		Uppgift 1F ☒			
		Uppgift 1G ☒			
	Uppgift 1H ☒				
	Uppgift 1I ☐				
	Uppgift 1J ☒				
	Delprov B	Delprov B	Delprov B		
	Uppgift 14 ☒				
	Uppgift 16 ☐				
	Antal belägg för nivå E: 14	Antal belägg för nivå C: 4	Antal belägg för nivå A: 2		
Förmåga	Del av kunskapskrav	Belägg för nivå E	Belägg för nivå C	Belägg för nivå A	
2. Analysera hur religioner påverkar och påverkas av förhållanden och skeenden i samhället	4. Eleven kan redogöra för några kristna högtider och traditioner och göra ... jämförelser mellan kristendomens betydelse för svenskt kultur- och samhällsliv förr och nu.	Delprov A	Delprov A	Delprov A	
		Uppgift 4-5 ☒	Uppgift 4-5 ☒		
		Uppgift 6 ☒	Uppgift 6 ☐	Uppgift 6 ☐	
		Antal belägg för nivå E: 2	Antal belägg för nivå C: 1	Antal belägg för nivå A: 0	
Förmåga	Del av kunskapskrav	Belägg för nivå E	Belägg för nivå C	Belägg för nivå A	
4. Resonera och argumentera kring moraliska frågeställningar och värderingar utifrån etiska begrepp och modeller	6. Eleven kan föra ... resonemang om vardagliga moraliska frågor och vad det kan innebära att göra gott. Eleven gör då reflektioner ... och använder etiska begrepp på ett ... sätt.	Delprov A	Delprov A	Delprov A	
		Uppgift 3 ☒	Uppgift 3 ☒	Uppgift 3 ☒	
		Uppgift 9 ☒	Uppgift 9 ☐	Uppgift 9 ☐	
		Uppgift 10 ☐	Uppgift 10 ☐	Uppgift 10 ☐	
		Delprov B	Delprov B	Delprov B	
		Uppgift 13 ☒	Uppgift 13 ☒	Uppgift 13 ☐	
	Antal belägg för nivå E: 3	Antal belägg för nivå C: 2	Antal belägg för nivå A: 1		
Förmåga	Del av kunskapskrav	Belägg för nivå E	Belägg för nivå C	Belägg för nivå A	
5. Söka information om religioner och andra livsåskådningar och värdera källornas relevans och trovärdighet.	7. Eleven kan söka information om religioner och andra livsåskådningar och använder då olika typer av källor på ett ... sätt samt för ... resonemang om informationens och källornas tillförlitlighet.	Delprov A	Delprov A	Delprov A	
		Uppgift 7 ☒			
		Uppgift 8 ☒	Uppgift 8 ☐	Uppgift 8 ☐	
		Delprov B	Delprov B	Delprov B	
		Uppgift 19 ☒			
		Uppgift 20 ☒	Uppgift 20 ☒	Uppgift 20 ☐	
		Uppgift 21 ☐	Uppgift 21 ☐	Uppgift 21 ☐	
		Antal belägg för nivå E: 4	Antal belägg för nivå C: 1	Antal belägg för nivå A: 0	
Summa belägg för nivå E: 23	Summa belägg för nivå C: 8	Summa belägg för nivå A: 3			
Eleven totala antal belägg:			34		
Belägg för nivå E finns för förmåga 1, 2, 4 och 5: Ja ☒ Nej ☐		Belägg för nivå C finns för förmåga 1, 4 och 5: Ja ☒ Nej ☐		Eleven provbetyg: C	

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

Institutionen för didaktik och pedagogisk profession